

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ PATEIKIMO

Vidaus reikalų ministerija (toliau – VRM), vykdydama Ministro Pirmininko pavedimą, informintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – LRV) kanclerio 2018 m. spalio 8 d. rezoliucija Nr. S-3422, vykdyti LRV kanceliarijos 2018 m. spalio 5 d. protokolo Nr. LV-227 sprendimus, kuriais VRM pavedama, pasitelkiant į pagalbą Teisingumo ministeriją, Policijos departamentą prie VRM, Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją bei kitas suinteresuotas institucijas parengti ir iki 2019 m. vasario 4 d. Vyriausybės reglamento nustatyta tvarka pateikti Vyriausybei Baudžiamojo kodekso bei kitų reikiamų teisės aktų pakeitimus, numatant naują baudžiamojo poveikio priemonę – įpareigojimą pranešti apie pasikeitusią gyvenamąją vietą asmenims, nuteistiems už nusikaltimus prieš nepilnamečius bei mažamečius ir jau atlikusiems bausmę tam tikrą laiką po laisvės atėmimo bausmės atlikimo, parengė ir teikia derinti Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 42 ir 67 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 72⁴ straipsniu įstatymo projektą (toliau – BK pakeitimo projektas) ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 342 ir 357 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – BPK pakeitimo projektas) (toliau kartu – įstatymų projektai).

Įstatymų projektų tikslas – seksualinio pobūdžio nusikalstamas veikas prieš mažamečius ir nepilnamečius asmenis padariusiems asmenims numatyti baudžiamojo poveikio priemonę – terminuotą įpareigojimą pranešti apie gyvenamosios vietos pakeitimą.

Pasiūlymų pagrindimas pateikiamas toliau esančioje lentelėje:

I. Sprendžiama problema	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jungtinių Tautų konvencijos dėl vaiko teisių komitetas baigiamosiose išvadose ir rekomendacijose dėl Lietuvos Respublikos trečiojo ir ketvirtojo periodinių pranešimų rekomenduoja, kad Lietuva imtųsi prievartos ir smurto prieš vaikus bet kurioje aplinkoje prevencijos priemonių, sustiprintų pastangas tirti seksualinio išnaudojimo ir prievartos atvejus ir persekioti bei bausti kaltininkus bausme, kuri yra proporcinga padarytam nusikaltimui. ▪ Seksualiniai nusikaltimai prieš vaikus turi ypatingą pobūdį ir moksliniais tyrimais nustatyta, kad asmenys, padarę lytinius nusikaltimus, yra linkę pakartoti tokius nusikaltimus.
-------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nusikalstamų veikų žinybinio registro ir Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro duomenys rodo, kad seksualinių nusikalstamų veikų prieš vaikus daugėja ir būtina imtis papildomų nuo tokių veikų atgrasančių priemonių. ▪ Policijai prieinami Gyventojų registro duomenys apie savo gyvenamąją vietą deklaravusių asmenų gyvenamąją vietą, taigi ir apie nuteistųjų asmenų, atlikusių laisvės atėmimo bausmę, deklaruotą gyvenamąją vietą, tačiau to nepakanka vykdyti rizikos grupės asmenų stebėjimą ir nusikaltimų prevenciją, nes asmuo deklaruoja tik vieną gyvenamąją vietą, net jei gyvena keliose.
II. Siūlomos priemonės	<ul style="list-style-type: none"> ▪ BK pakeitimo projektu siekiama BK įtvirtinti papildomą baudžiamojo poveikio priemonę – įpareigojimą (skiriant jį nuo vienerių iki penkerių metų) pranešti apie gyvenamosios vietos pakeitimą – asmenims, kurie padarė nusikalstamas veikas, numatytas BK 149 straipsnio 3 ir 4 dalyse (nepilnamečio ar mažamečio asmens išžaginimas), 150 straipsnio 3 ir 4 dalyse (nepilnamečio ar mažamečio seksualinis prievartavimas), 151 straipsnio 2 dalyje (nepilnamečio asmens privertimas lytiškai santykiauti), 153 (jaunesnio negu šešiolikos metų asmens tvirkinimas), 157 straipsniuose (vaiko pirkimas arba pardavimas), 162 straipsnio 1 dalyje (vaiko išnaudojimas pornografijai), 307 straipsnio 3 dalyje (pelnymasis iš nepilnamečio asmens prostitucijos), 308 straipsnio 3 dalyje (nepilnamečio asmens įtraukimas į prostituciją) ir 309 straipsnio 2 ir 3 dalyse (disponavimas pornografinio turinio dalykais, kuriuose vaizduojami vaikai ar mažamečiai vaikai). ▪ BPK pakeitimo projektu siūloma nustatyti, kad nuosprendis dėl šios baudžiamojo poveikio priemonės – įpareigojimo pranešti apie gyvenamosios (faktinės buvimo) vietos pakeitimą – pateikiamas vykdyti policijos įstaigai, kurios teritorijoje yra nuteistojo gyvenamoji vieta.
III. Priemonių kaštai	Siūlomos įstatymų pakeitimų nuostatos padidintų Policijos įstatymo 2 straipsnio 11 dalyje nustatytų rizikos grupių asmenų skaičių. Rizikos grupės asmenų modulio, padėsiančio policijos pareigūnams paprastomis ir prieinamomis priemonėmis vienoje vietoje valdyti informaciją apie visus dominančius rizikos grupės asmenis, gyvenančius tam tikroje konkrečioje vietovėje, sukūrimas kainuotų 1 009 231 Eur.
IV. Nauda visuomenei	Nuostatos dėl policijos informavimo apie asmenų, visiškai atlikusių laisvės atėmimo bausmę, gyvenamąją vietą, policijos pareigūnams sudarytų geresnes sąlygas kontroliuoti lytinius nusikaltimus, t. y. lytinius nusikaltimus prieš vaikus, padariusius asmenis ir padėtų efektyvesnei lytinių nusikaltimų prieš vaikus prevencijai.

Įstatymų projektai derinti su Teisingumo ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Generaline prokuratūra ir Nacionaline teismų administracija. Įstatymų projektų nuostatos patikslintos pagal Teisingumo ministerijos ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pastabas ir pasiūlymus ir suderintos darbo tvarka. Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Generalinė prokuratūra ir Nacionaline teismų administracija pastabų ir pasiūlymų dėl įstatymų projektų neturėjo.

Įstatymų projektų numatomo teisinio reguliavimo tikslai, priemonės ir pasekmės nurodytos aiškinamajame rašte.

Įstatymų projektų nuostatos neprieštarauja Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82.

Įstatymų projektuose neapibrėžiama naujų sąvokų, kurias reikėtų įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstatymų projektai buvo paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemėje. Pastabų ir pasiūlymų iš visuomenės negauta.

Įstatymų projektus parengė VRM Viešojo saugumo politikos grupės (vadovas – VRM vyriausiasis patarėjas Rustamas Liubajevs, tel. 8 5 271 7248, el. p. rustamas.liubajevs@vrm.lt) patarėja Lina Bučienė, tel. 8 5 271 8322, el. p. lina.buciene@vrm.lt.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl įstatymų projektų pateikimo Seimui projektas, 1 lapas.
2. Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 42 ir 67 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 72⁴ straipsniu įstatymo projektas, 2 lapai.
3. Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 42 ir 67 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 72⁴ straipsniu įstatymo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.
4. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 342 ir 357 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 2 lapai.
5. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 342 ir 357 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.
6. Aiškinamasis raštas, 7 lapai.
7. Suinteresuotų institucijų pastabos, 7 lapai.

Vidaus reikalų ministras

Eimutis Misiūnas

Lina Bučienė, tel. (8 5) 271 8322, el. p. lina.buciene@vrm.lt